

N Á R O D N Á
A G E N T Ú R A
P R E R O Z V O J
M A L É H O A
S T R E D N É H O
P O D N I K A N I A

Výročná správa

1999

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Prievozská 30, 821 05 Bratislava 2, Slovenská Republika
Tel.: 00421/7/5341 7328, 5341 7333, 5341 9773, Fax: 00421/7/5341 7339
E-mail: agency@nadsme.sk, <http://www.nadsme.sk>
ISBN: 80 - 88957 - 05 - 2

OBSAH

Príhovor predsedu správnej rady NARMSP	4
Príhovor generálneho riaditeľa NARMSP	5
Inštitucionálna sieť podpory malého a stredného podnikania	6
Koordinačné a legislatívne aktivity	10
Finančné podporné programy	12
Informačné zabezpečenie a medzinárodná spolupráca	16
Subkontrakčná burza Slovenska	18
Čerpanie prostriedkov na podporu malého a stredného podnikania, finančná a majetková situácia NARMSP k 31. 12. 1999	20
Organizačná štruktúra NARMSP	22
Štatutárne orgány NARMSP	23
Manažment NARMSP	23

PRÍHOVOR PREDSEDU SPRÁVNEJ RADY NARMSP

Stále dynamickejší vývoj svetovej ekonomiky a proces globalizácie si vyžaduje neustále prispôsobovanie sa národných ekonomík novým podmienkam. Preto je v hospodárskej stratégii jednou z najvyššie hodnotených vlastností podniku jeho flexibilita, možnosť efektívnej tvorby pracovných miest a primeraná investičná náročnosť.

Tieto požiadavky najlepšie spĺňajú malé a stredné podniky, čo si uvedomujú hospodárski predstavitelia tak priemyselne vyspelých ako aj rozvíjajúcich sa ekonomík. Podporou rozvoja sektora malých a stredných podnikov sa takto snažia vybudovať zdravé, progresívne a konkurencieschopné hospodárske prostredie.

Na druhej strane výraznou vlastnosťou malých a stredných podnikov je ich zraniteľnosť hlavne v počiatočnom štádiu ich fungovania. Práve preto je pre malé a stredné podniky - vari ešte viac než pre veľké podniky - životne dôležitá kvalita podnikateľského prostredia. V tejto oblasti je ešte veľa čo naprávať, pretože existujú mnohé ťažkosti a prekážky, ktoré musia malé a stredné podniky dnes prekonávať.

Podpora tohto sektora je preto jasne deklarovaná v programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky ako jedna z priorit v období transformácie slovenskej ekonomiky. Cieľom tohto procesu je vytvorenie takého podnikateľského prostredia, ktoré by pri dodržaní pravidiel hospodárskej súťaže umožnilo zdravý rozvoj podnikania na Slovensku a posilnilo medzinárodnú konkurencieschopnosť našich podnikov a ich úspešný prienik na nové trhy. Veľmi pozitívne prijatým krokom zo strany vlády v roku 1999 bolo zriadenie Rady vlády pre malé a stredné podniky, ktorej úlohou je pripravovať návrhy na také zmeny v podnikateľskom prostredí, ktoré by pomohli pri realizácii horeuvedených cieľov. Pritom pomerné zastúpenie v tejto rade majú tak zamestnanci štátneho sektora ako aj zástupcovia podnikateľov a parlamentu.

Na druhej strane veľmi dôležitú úlohu pri realizácii tejto politiky zohráva systém inštitucionálnej podpory malého a stredného podnikania, ktorého základným kameňom je Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania spolu s existujúcou sieťou regionálnych poradenských centier zriadená na podnet vlády Slovenskej republiky a Komisie EÚ ako implementačná jednotka podporných programov realizovaných za podpory prostriedkov zo štátneho rozpočtu ako aj programu Phare.

Efektívna realizácia týchto programov pomáha pri preklenutí prekážok tak začínajúcich ako aj existujúcich podnikateľov pri dodržiavaní pravidiel hospodárskej súťaže.

S týmto cieľom bol v roku 1999 prijatý aj zákon o štátnej pomoci, ktorý okrem iného upravuje aj definíciu malého a stredného podnikateľa tak, aby bola zhodná s definíciou odporúčenou Komisiou Európskej Únie. Prijatím tohto zákona sme urobili významný krok v procese aproximácie národnej legislatívy k legislatíve Európskej Únie.

Zvládnutie nových požiadaviek, ktoré sú na Národnú agentúru pre rozvoj malého a stredného podnikania kladené, si neustále vyžaduje veľké úsilie zo strany jej pracovníkov a zlepšovanie ich pracovných metód. V neposlednom rade je potrebné poznamenať, že splnenie rozvojových úloh v tejto oblasti v budúcnosti bude závisieť i od schopnosti získať na programy podpory pre malé a stredné podnikanie dostatočné finančné zdroje. Vďaka pokračujúcej reštrukturalizácii slovenského bankového sektora a zvýšenej aktivite medzinárodných finančných inštitúcií sa však aj v tejto oblasti pomaly začína blýskať na lepšie časy.

Záverom by som chcel vyjadriť poďakovanie všetkým členom správnej a dozornej rady Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania, ktorí svojimi poznatkami a cennými radami prispeli k úspešnej realizácii podporných programov v roku 1999.

PhDr. Ján Oravec, CSc.
predseda správnej rady NARMSP

PRÍHOVOR GENERÁLNEHO RIADITEĽA NARMSP

Malé a stredné podnikanie je stredobodom pozornosti našej spoločnosti nachádzajúcej sa v zložitom období transformácie národnej ekonomiky. Jeho rozvoj je barometrom úspešnosti tohto neľahkého procesu a preto podpora ďalšieho rozvoja tohto sektora je jednou z priorit vlády Slovenskej republiky.

Celkovo možno konštatovať, že tento sektor vykazuje kontinuálne pozitívny vývoj a vo viacerých makroekonomických ukazovateľoch sa približuje priemerom dosahovaným v krajinách Európskej Únie. Predpokladom pre ďalší úspešný rozvoj malých a stredných podnikov je hlavne priaznivé a motivačné podnikateľské prostredie, ktoré však u nás ešte nedosahuje parametre bežné v krajinách s vyspelou trhovou ekonomikou. Z tohto dôvodu je veľmi potrebné mať po ruke nástroje, ktoré môžu odstrániť resp. zmierniť určité deformácie podnikateľského prostredia práve počas obdobia jeho transformácie.

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania je inštitúciou, ktorá už niekoľko rokov úspešne zohráva úlohu iniciátora a realizátora celého radu podporných programov s cieľom urýchliť a uľahčiť proces etablovania sa malých a stredných podnikateľov v ekonomike Slovenska. Aj keď táto úloha nie je jednoduchá, v úzkej spolupráci s ministerstvom hospodárstva, združeniami podnikateľov, ako aj expertami z krajín EÚ sa nám darí plniť stanovené ciele a ponúkať tak podnikateľom programy, ktoré im pomáhajú preklenúť existujúce bariéry podnikania.

Rok 1999 môžeme z tohto pohľadu charakterizovať ako rok postupného prechodu z podpory extenzívneho rastu tohto sektora na podporu jeho intenzívneho rastu. Z tohto dôvodu sme pripravili dva pilotné podporné programy na podporu zavádzania systémov riadenia kvality a transfer progresívnych technológií. Samozrejme, že sme pokračovali aj v realizácii už osvedčených programov, či už z oblasti poskytovania komplexných poradenských služieb, informačných služieb alebo realizácii žiadaných úverových programoch.

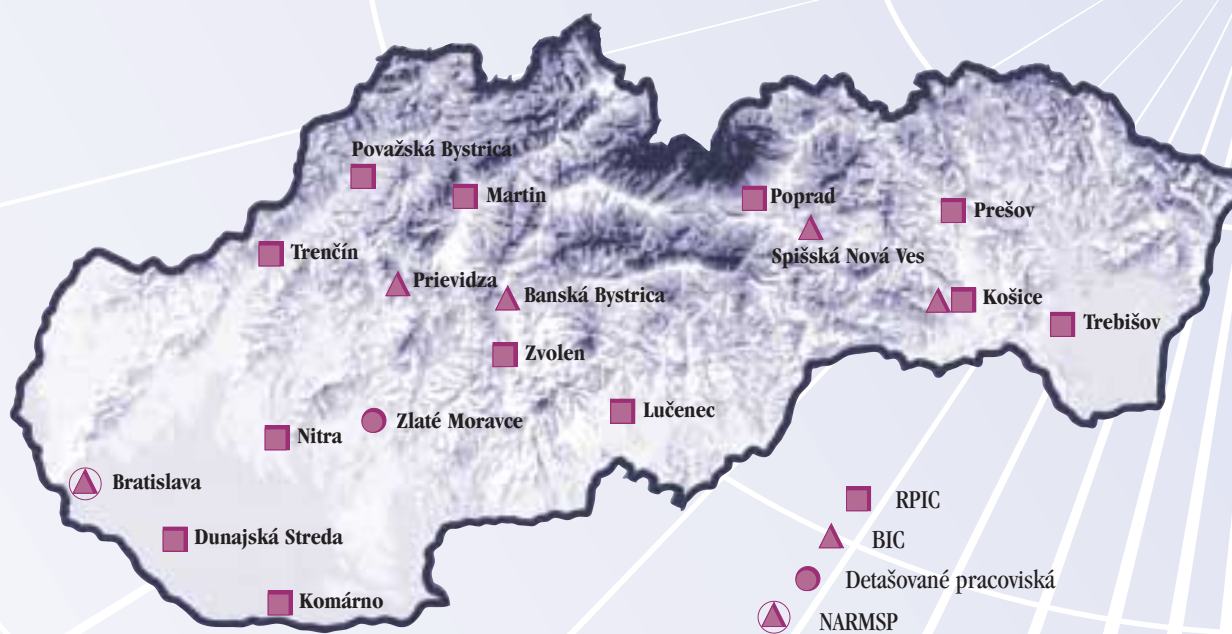
Nemenej dôležitou oblasťou, ktorú zastrešovala Národná agentúra bol negotačný proces s Komisiou Európskej Únie o plnení podmienok aproximácie legislatívy, nariadení a doporčení platných v krajinách EÚ práve v oblasti malého a stredného podnikania. Už teraz je možné konštatovať, že tento proces prebiehal úspešne a kapitola malého a stredného podnikania bola zaradená medzi úvodné kapitoly, ktoré budú otvorené v prvom kole rozhovorov o vstupe Slovenska do Európskej Únie.

A práve cieľom tejto správy je poskytnúť širokej odbornej verejnosti ako aj samotným podnikateľom súhrnnú informáciu o realizácii týchto významných aktivít a programov v roku 1999 a dosiahnutých výsledkoch. Zároveň je to vhodná príležitosť poďakovať všetkým spolupracujúcim inštitúciám za ich prínos v období prípravy ako aj realizácie jednotlivých programov ako aj výzva pre všetkých tých, ktorí majú záujem aktívne vstúpiť do tohto procesu v nasledujúcom období.

Ing. Juraj Majtán
generálny riaditeľ NARMSP

INŠTITUCIONÁLNA SIEŤ PODPORY MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

Poradenstvo a vzdelávanie sú dôležitou súčasťou systému podpory malého a stredného podnikania v Slovenskej republike. Preto aj v roku 1999 Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania realizovala programy zamerané na poskytovanie poradenských služieb a organizáciu školení a seminárov pre MSP, s cieľom zvýšiť podnikateľské a manažérske schopnosti podnikateľov. Podporné programy boli financované z programu PHARE a štátneho rozpočtu SR.

Na regionálnej úrovni boli programy implementované prostredníctvom inštitucionálnej podpornej siete dvanástich Regionálnych poradenských a informačných centier (RPIC) a štyroch Podnikateľských a inovačných centier (BIC).

RPIC/BIC poskytovali záujemcom o podnikanie a existujúcim malým a stredným podnikateľom komplexný poradenský a informačný servis v oblastiach súvisiacich s podnikaním.

Pomocou poradenstva, vzdelávania a realizácie regionálnych projektov, aj v spolupráci s ďalšími zainteresovanými inštitúciami a organizáciami, sa cielene podporuje rozvoj jednotlivých regiónov a zabezpečuje sa ich začlenenie do medzinárodných projektov a aktivít na medzinárodnej úrovni.

Poradenské a informačné služby

Sieť RPIC a BIC v roku 1999 poskytla 2997 odborných konzultácií začínajúcim podnikateľom a záujemcom o podnikanie aj z radov nezamestnaných a 3639 odborných konzultácií existujúcim podnikateľom. Z toho z programu Phare bolo plne alebo čiastočne dotovaných 58 % a zo Štátneho podporného programu 42 % konzultácií.

Pre účely získania úverov, či už v rámci finančných podporných programov alebo z komerčných zdrojov RPIC/BIC spracovali alebo dopracovali 336 a posúdili 211 podnikateľských plánov.

Sieť svojou činnosťou prispela k vytvoreniu a udržaniu 7473 pracovných miest a pomohla založiť 313 nových podnikov.

Vzdelávanie

V priebehu roka regionálne centrá zorganizovali 115 školení, ktorých sa zúčastnilo 1947 podnikateľov a ich zamestnancov. Školenia a semináre boli obsahovo zamerané na podporu rozvoja MSP, regionálny rozvoj, cezhraničnú spoluprácu, prípravu na podnikanie pre rôzne sociálne skupiny (nezamestnaných, mladých, ženy, atď.), účtovníctvo, dane, finančné riadenie, cestovný ruch, tvorba podnikateľského plánu, marketing, úvery, export, systémy riadenia kvality a podobne.

Pre nezamestnaných, ktorí majú záujem a schopnosti založiť si vlastný podnik, bolo v roku 1999 združením CEPAC Slovensko, ktorého spoluzakladateľom je aj NARMSP v spolupráci so sieťou RPIC/BIC, ale aj iných regionálnych podporných inštitúcií, zorganizovaných 37 kurzov komplexného vzdelávacieho a poradenského programu (KVPP). V tom istom období založili absolventi programu 206 nových podnikov. V priebehu rokov 1994 – 1999 absolvovalo program celkovo 2152 nezamestnaných v 156 kurzoch. Bolo založených 943 nových podnikov. V rámci nových podnikov bolo vytvorených 347 ďalších pracovných miest. Nové zamestnanie si našlo 387 absolventov programu.

NARMSP v spolupráci s Centrom čistejšej produkcie pri STU zorganizovala školenie pre MSP, ktoré majú záujem o implementáciu environmentálnych systémov riadenia.

Regionálne projekty

So zámerom podporiť rozvoj regiónov Slovenska, NARMSP financovala z prostriedkov PHARE projekt rozvoja turizmu v regióne Spiš a Gemer. Projekt je zameraný na spracovanie a vydanie štvorjazyčného sprievodcu Gotickou cestou, ktorý turistom priblíži históriu pamiatok nachádzajúcich sa na tejto unikátnej ceste.

Cieľom projektu je prispieť k zvýšeniu návštevnosti regiónu aj prostredníctvom lepšej informovanosti a kvalitnej propagácie.

Zvyšovanie kvality poradenských služieb

Jedným zo základných cieľov NARMSP je aj neustále skvalitňovanie a rozširovanie poradenských a vzdelávacích služieb poskytovaných MSP tak, aby v čo najvyššej miere zodpovedali ich potrebám. So zámerom získať aktuálne informácie o problémoch a potrebách podnikateľov začala v minulom roku realizácia projektu analýzy potrieb MSP v oblasti poradenstva a vzdelávania. Analýzu formou pilotného projektu v Banskobystrickom kraji začal spracovávať RPIC Zvolen s finančnou podporou programu PHARE a ďalších donorov.

Podpora zavádzania systémov riadenia kvality

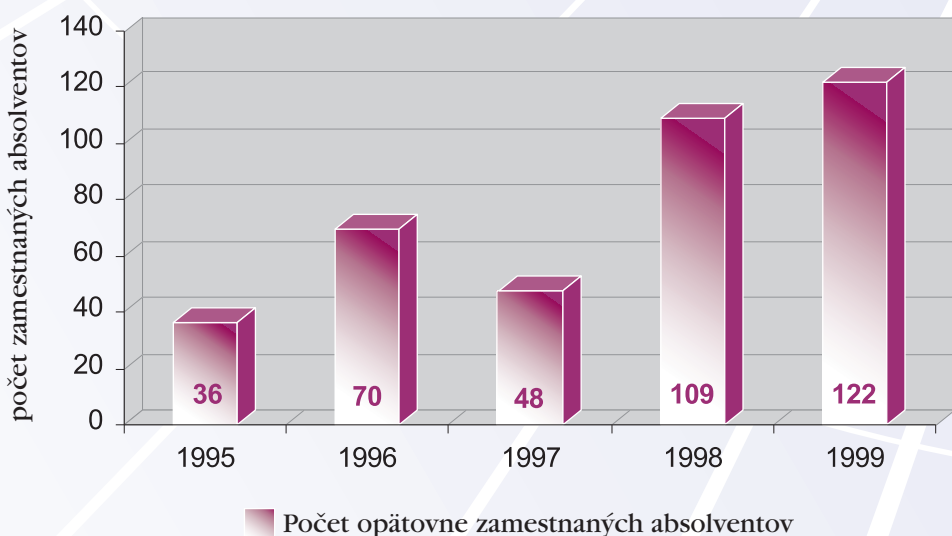
V roku 1999 rozšírila NARMSP spektrum podporných programov pre MSP o nový grantový program implementácie systémov riadenia kvality – KVALITA, ktorý bol financovaný zo štátneho rozpočtu SR. Cieľom programu je posilnenie konkurencieschopnosti sektora MSP zvyšovaním kvality výrobkov a služieb a nárast počtu MSP certifikovaných podľa noriem ISO 9000.

Z celkového počtu 14 žiadostí podaných 10 podnikmi bolo v rámci programu Komisiou pre pridelovanie grantov schválených 11 žiadostí, ktoré predložilo 7 podnikov. Do konca roku 1999 boli zrealizované 3 granty na poradenstvo a vzdelávanie a 2 granty na certifikačný proces celkovo pre 3 podniky.

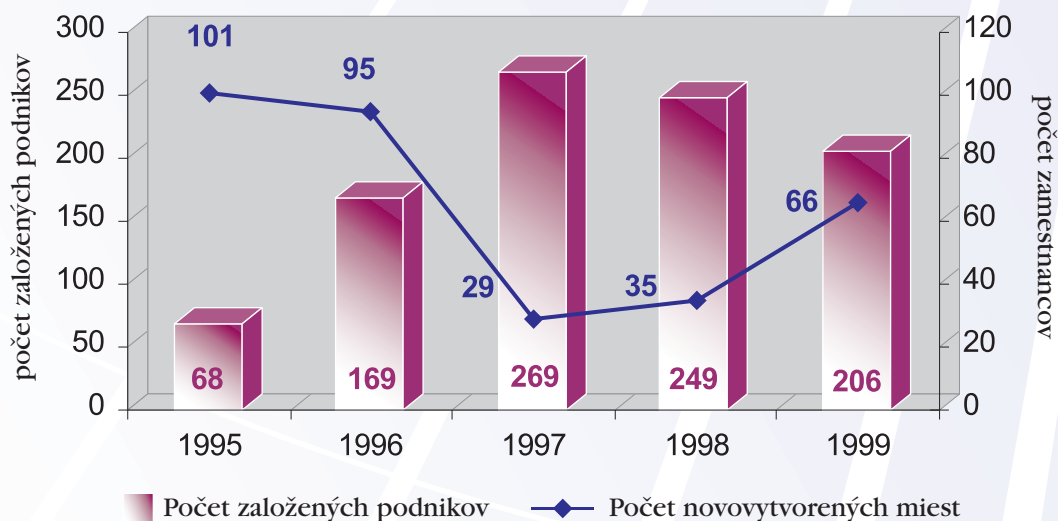
Komplexný vzdelávací a poradenský program CEPAC

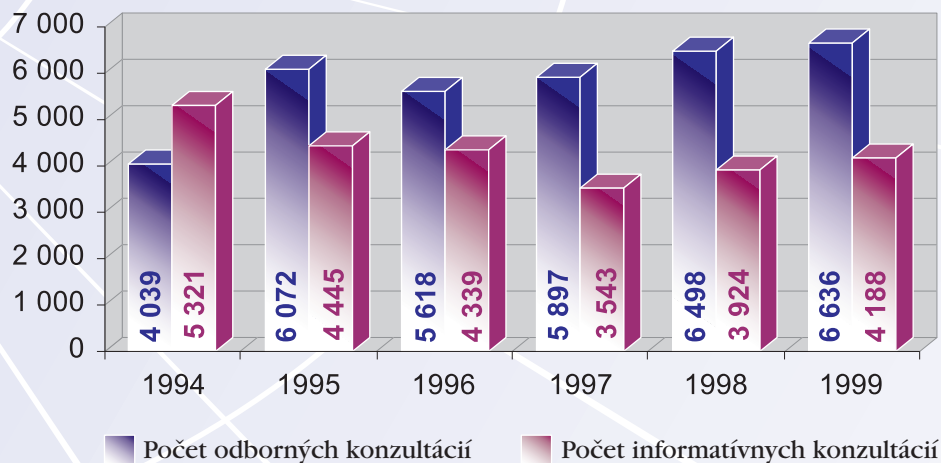
Komplexný vzdelávací a poradenský program CEPAC

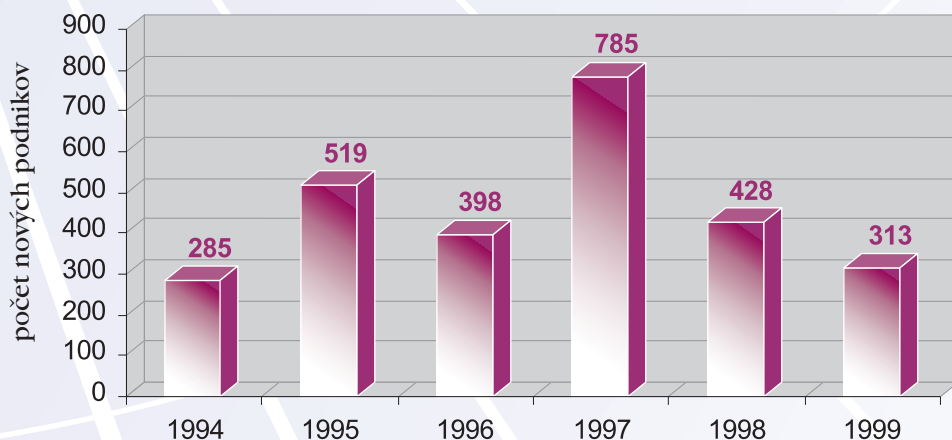
Komplexný vzdelávací a poradenský program CEPAC

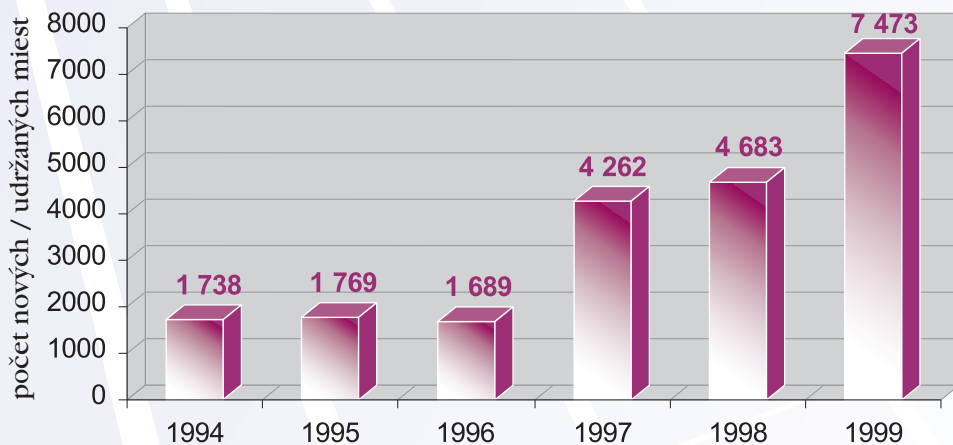
Počet konzultácií RPIC/ BIC v rokoch 1994 – 1999

Počet nových podnikov založených s pomocou RPIC/BIC

Počet nových / udržaných miest s pomocou RPIC/BIC

KOORDINAČNÉ A LEGISLATÍVNE AKTIVITY

Cieľom koordinačných a legislatívnych aktivít aj v uplynulom roku bolo postupné zlepšovanie podnikateľského prostredia. V súvislosti s tým NARMSP zamerala svoju činnosť v tejto oblasti na:

- spoluprácu pri realizácii štátnej podpory a rozvoja MSP,
- spoluprácu s inštitúciami združujúcimi podnikateľov,
- informačné aktivity,
- aktivity NARMSP v rámci NPAA,
- podporu reštrukturalizácie priemyslu.

Spolupráca pri realizácii štátnej podpory a rozvoja MSP

NARMSP bola poverená MH SR na základe UV SR č. 740/1994 vypracovávať správu o stave MSP a jeho podpore v SR, ktorú každoročne predkladá vláde a NR SR. V roku 1999 bolo v rámci správy predložených viacero návrhov na zlepšenie podnikateľského prostredia. Ku koncu roku 1999 boli akceptované a vládou a NR SR schválené najpodstatnejšie z nich, a to v oblasti zníženia daní pre podnikateľov a zavedenie kategórie tzv. paušálnych daní pre vybraný okruh živností. Spolupráca s ústrednými orgánmi a organizáciami združujúcimi podnikateľov sa prejavila aj v rámci príprav návrhu zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci, novely živnostenského zákona a návrhu opatrení na skvalitnenie koordinácie orgánov územnej štátnej správy, miestnej samosprávy a príslušných zložiek verejnoprávnych fondov, najmä pri podpore MSP v regiónoch a miestnych infraštruktúrnych projektoch, kde sa zástupcovia NARMSP aktívne zúčastnili tvorby týchto materiálov. Aktívne sa NARMSP zúčastnila aj prác na návrhu konštituovania Rady vlády pre malé a stredné podnikanie, v ktorej má aj svoje zastúpenie.

Spolupráca s inštitúciami združujúcimi podnikateľov

NARMSP aktívne spolupracuje s inštitúciami združujúcimi podnikateľov resp. živnostníkov. Výrazom tejto spolupráce je niekoľko projektov s podporou z programu PHARE, ktoré sledujú pomoc združeniam podnikateľov hlavne pri budovaní ich infraštruktúry a technického vybavenia. V uplynulom roku boli takéto projekty realizované s:

- Cechom informatiky, účtovníctva a manažmentu,
- Klubom rómskych podnikateľov,
- Slovenským živnostenským zväzom,
- Cechom výrobcov hračiek.

Cieľom tejto spolupráce bola profilácia činnosti jednotlivých inštitúcií, lepšia propagácia činnosti a vzdelávanie členskej základne, podpora pri nadväzovaní zahraničných kontaktov, ako aj tvorba stratégie obhajoby záujmov svojich členov.

Informačné aktivity

Informácie a ich čo najrýchlejší a najširší prienik k odbornej verejnosti je dôležitou súčasťou stratégie podpory MSP. Preto aj v roku 1999 NARMSP pokračovala v periodickom vydávaní rôznych informačných materiálov, periodických a neperiodických publikácií :

- Podpora malého a stredného podnikania – Sprievodca iniciatívami,
- Prehľad právnych predpisov pre malých a stredných podnikateľov,
- Základné administratívne kroky pri začatí podnikateľskej činnosti,
- Zoznam štátnej legislatívy na podporu malého a stredného podnikania,
- publikácia „Skúste podnikat“, ktorá stručne popisuje všetko, čo je potrebné urobiť pri začatí podnikania,
- časopis „Podnikanie“ (mesačník).

V priebehu roka sme zorganizovali tri regionálne workshopy o podpore MSP na Slovensku (Nitra, Banská Bystrica, Prešov), určené pre zástupcov štátnej správy, samosprávy

a predstaviteľov regionálnych podnikateľských združení s cieľom čo najväčšieho prieniku informácií o týchto programoch do jednotlivých regiónov.

Prenos informácií sa zabezpečoval v spolupráci s elektronickými a tlačovými médiami, a tiež prostredníctvom výročnej a troch regionálnych tlačových konferencií.

Aktivity NARMSP v rámci Národného programu pre implementáciu *acquis communautaire*

NARMSP sa aktívne zúčastňuje aj na príprave a realizácii Národného programu pre implementáciu *acquis communautaire* (NPAA), ktorý predstavuje súbor opatrení, aké je potrebné z našej strany realizovať počas predvstupovej fázy do EÚ. Agentúra v rámci tohto programu zastrešuje jednu z jeho 29 častí, a to oblasť malého a stredného podnikania.

V roku 1999 došlo k inovácii Národného programu pre implementáciu *acquis communautaire* (NPAA), na ktorej v oblasti MSP participovala aj NARMSP, ktorá túto časť programu spracovala a zabezpečila aj jej plnenie. Okrem uvedeného došlo v minulom roku aj k bilaterálnemu screenin- govému rokovaniu so zástupcami EÚ. Na screeningu bol prerokovaný stav v približovaní našej legislatívy k legislatíve EÚ. Bolo vzájomne konštatované, že v tejto oblasti neexistujú vážnejšie problémy, ktoré by mohli ohroziť náš vstup do EÚ v predpokladanom časovom horizonte. Zásadný rozdiel, ktorý existoval v tejto oblasti – iná kategorizácia MSP na Slovensku a v EÚ – bol prijatím zákona o štátnej pomoci odstránený. U kapitoly MSP sa predpokladá, že bude medzi prvými, ktoré budú na rokovaniach so SR uzavreté.

Podpora reštrukturalizácie priemyslu

Realizácia programu spin-off, ktorý bol u nás implementovaný v roku 1995, prispieva k potrebnej reštrukturalizácii nášho národného hospodárstva. Ide o zaujímavý projekt selekcie vhodných prevádzok, dielní, úsekov vo veľkých, zväčša štátom vlastnených podnikoch, za účelom ich osamostatnenia, čím vznikajú malé samostatné firmy s väčším rozsahom pôsobnosti než v rámci materskej firmy. Vyčlenením týchto prevádzok materská firma znižuje svoje režijné náklady, stáva sa efektívnejšou a zároveň sa udržuje zamestnanosť.

Rok 1999 možno charakterizovať ako rok aktívnej implementácie Programu spin-off NARMSP v spolupráci s regionálnymi poradenskými centrami RPIC/BIC. Počas tohto roku sa uskutočnili v rámci realizácie 5. a 6. etapy celkom štyri semináre pre nositeľov projektov Programu spin-off, pričom 2. seminár 6. etapy bol rozdelený na dve pracovné skupiny, a to skupina, kde boli zaradené podnikateľské plány SSC Bratislava š.p. (8 projektov) a do druhej skupiny boli zaradené podnikateľské plány ŽOS Zvolen a.s. (5 projektov) a ZVS Dubnica a.s. (2 projekty).

Pri príprave 5. a 6. etapy Programu spin-off NARMSP oslovila viac ako 80 podnikov vhodných na implementáciu Programu spin-off.

V roku 1999 sa uskutočnili tri zasadnutia Rady spin-off.

Prehľad o realizácii metódy spin-off za posledné tri roky je vidieť z nasledovnej tabuľky:

rok	spracované projekty	vyčlenené prevádzky	udržané pracovné miesta
1997	9	6	618
1998	22	18	1232
1999	23	15	596
spolu	54	39	2446

FINANČNÉ PODPORNÉ PROGRAMY

Oblasť poskytovania finančných podporných programov pre malých a stredných podnikateľov sa už tradične zaradila medzi najžiadanejšie aktivity NARMSP.

Národná agentúra realizuje finančné podporné programy pre malých a stredných podnikateľov, ktoré im umožňujú získať úvery za výhodnejších „mäkkých“ podmienok, a tým pomáhajú malým a stredným podnikateľom preklenúť nedostatok kapitálu na finančnom trhu.

Podporný úverový program (PÚP)

Tento program patrí medzi podnikateľmi k najvyhľadávanejším finančným programom. Jeho realizátorom a koordinátorom je NARMSP. Bol vytvorený v roku 1994 a na jeho financovaní sa podieľala Komisia Európskej únie, štátny rozpočet a vybrané slovenské komerčné banky. Vytvoril sa tak revolvingový fond, ktorý pomohol v nasledujúcich rokoch zrealizovať množstvo podnikateľských zámerov.

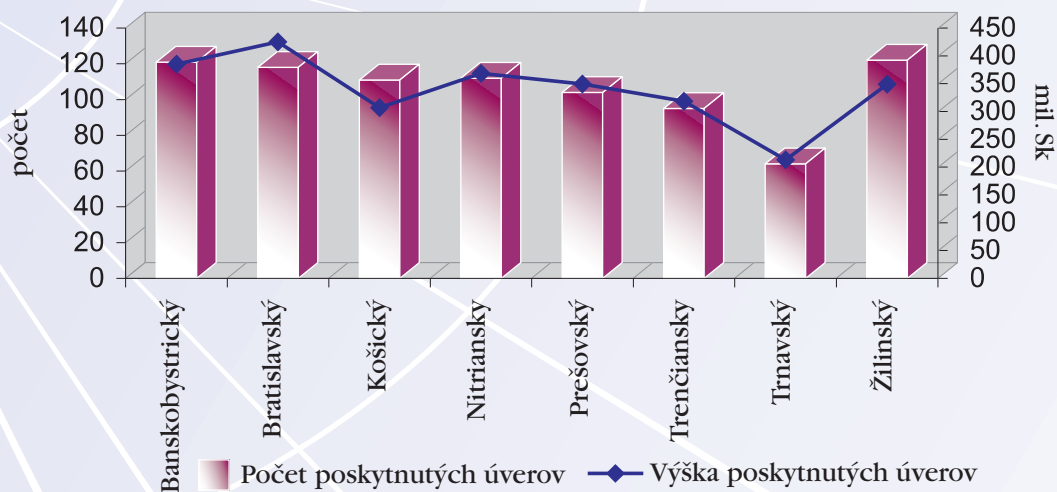
Úvery v max. výške 5 mil. Sk sú určené malým a stredným podnikateľom, ktorí podnikajú v oblasti výroby, remesiel, služieb alebo v oblasti aktívneho cestovného ruchu. Od začiatku programu v roku 1994 bolo celkom poskytnutých 847 úverov v celkovom objeme 2,715 mld. Sk, z toho v roku 1999 bolo poskytnutých 192 úverov v celkovej výške 693 mil. Sk. K 31. 12. 1999 bolo do programu vložených 1,3 mld. Sk. Celková výška úverového portfólia 2,715 mld. Sk hovorí o vysokej úspešnosti programu a výborne fungujúcemu revolvingu zdrojov. Počet novovytvorených resp. udržaných pracovných miest za obdobie realizácie PÚP predstavuje 25 203 pracovných príležitostí v oblasti malého a stredného podnikania.

Sledovanie efektívnosti a prínosov týchto programov je dôležitou súčasťou monitorovacieho procesu.

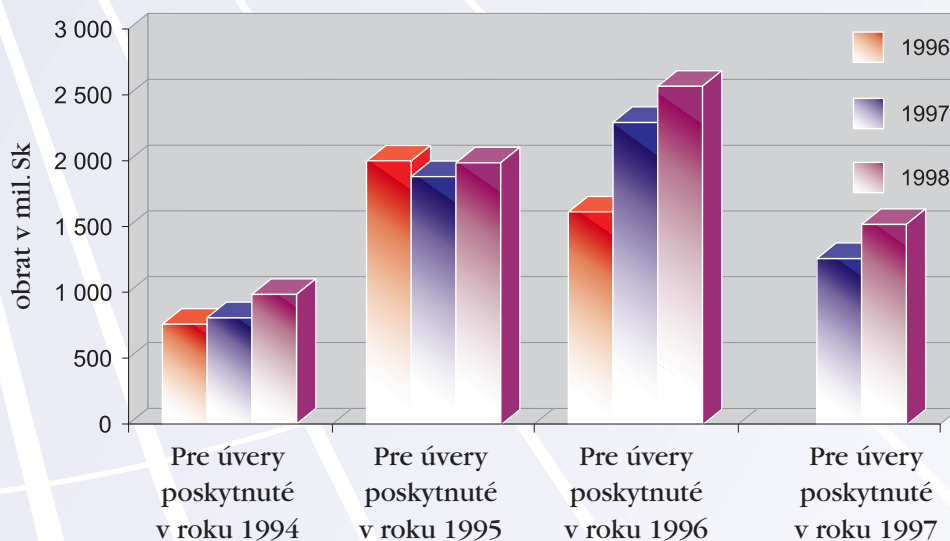
Národná agentúra v jednotlivých rokoch monitorovala vývoj základných ekonomických ukazovateľov u firiem, ktorým bol poskytnutý úver. Pre účely porovnania boli vytvorené skupiny firiem podľa roku poskytnutia úveru. Z vyhodnotenia monitoringu vyplynulo, že za roky 1996 až 1998 mal vývoj sledovaných ukazovateľov rastúcu tendenciu.

Napriek vysokej koncentrácii podnikateľských subjektov v Bratislavskom kraji je v počte poskytnutých úverov Bratislava až na treťom mieste v porovnaní s ostatnými kraji, čo jasne dokumentuje snahu podporovať menej rozvinuté regióny.

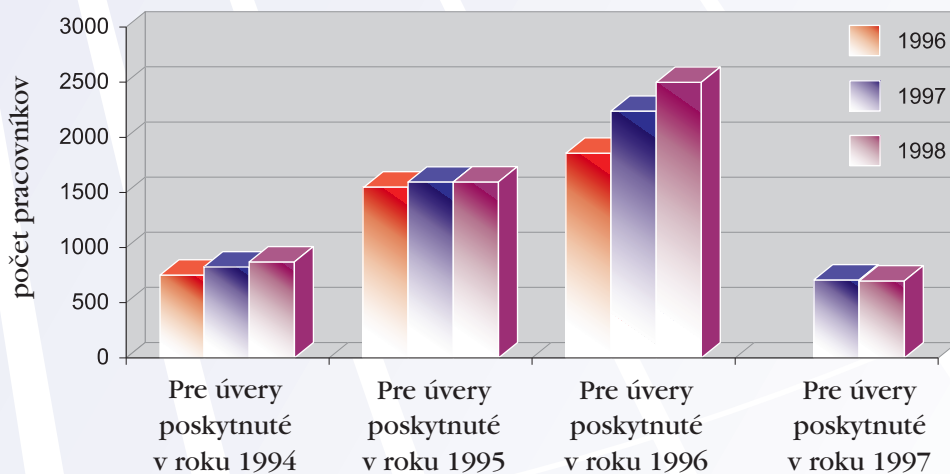
**Prehľad poskytnutých úverov v rámci PÚP
v krajskom členení k 31. 12. 1999**

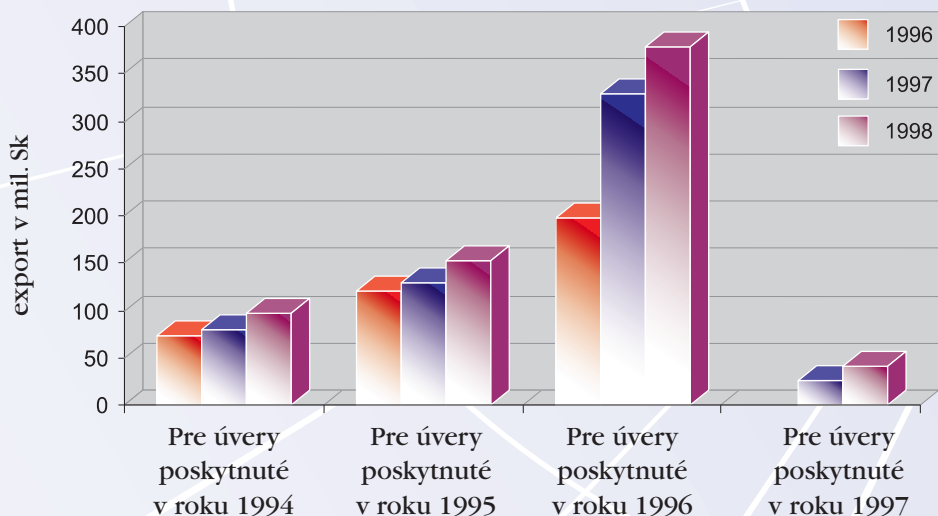
Vývoj obratu

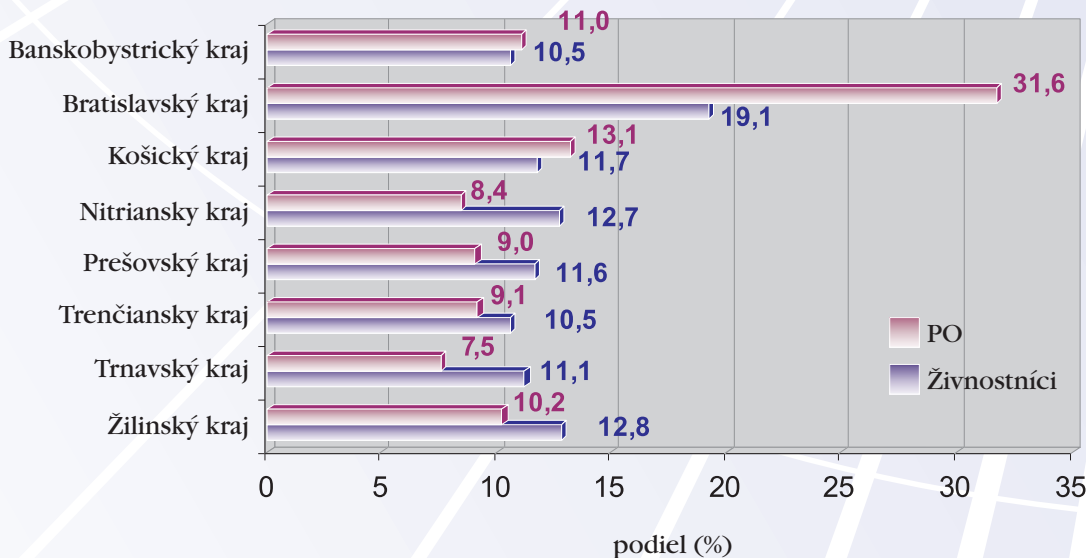
Vývoj počtu pracovníkov

Vývoj exportu

Podnikateľské subjekty v členení podľa krajov

Mikropôžičkový program

Hlavným cieľom tohto programu je riešiť problém prístupu malých podnikateľov v regiónoch k malým úverom do 500 tis. Sk. S realizáciou programu začala Národná agentúra v roku 1997 prostredníctvom troch Regionálnych poradenských a informačných centier v Považskej Bystrici, vo Zvolene a v Prešove. Zdroje na jeho vytvorenie poskytla Európska únia z programu PHARE. Záujem podnikateľov o mikropôžičky predstihol výšku dostupných zdrojov. Vzhľadom na pozitívne hodnotenie využívania mikropôžičiek zahraničným expertom, bolo pre EÚ zároveň odporúčaním pokračovať v ich poskytovaní v štyroch nových centrách, čím sa rozšírilo poskytovanie mikropôžičiek do siedmich centier pokrývajúcich plošne celé územie Slovenskej republiky. V priebehu roka 1999 predložilo žiadosť vo všetkých centrách 170 záujemcov o poskytnutie mikropôžičky a bolo poskytnutých 84 pôžičiek v celkovej sume 29 259 710,- Sk. Celkom od začiatku realizácie programu bolo poskytnutých 156 mikropôžičiek v celkovej hodnote 43 711 990,-Sk.

Za doterajšie obdobie fungovania má mikropôžičková schéma mimoriadne pozitívny ohlas u podnikateľov, a to najmä preto, že je jediným možným finančným zdrojom pre malých podnikateľov požadujúcich malý úver.

Centrum	Počet pôžičiek celkom	Výška pôžičiek celkom	Počet vytvorených prac. miest
RPIC Komárno	11	4 890 000,-Sk	50
RPIC Trebišov	11	4 408 000,-Sk	40
BIC Spišská Nová Ves	9	3 050 000,-Sk	26
Seed Capital Company	9	4 450 000,-Sk	66
RPIC Považská Bystrica	28	8 050 280,-Sk	64
RPIC Prešov	32	8 205 000,-Sk	79
RPIC Zvolen	56	10 658 710,-Sk	140
SPOLU	156	43 711 990,-Sk	465

Spoločnosť zárodkového kapitálu (Seed Capital Company)

Hlavnou charakteristikou Spoločnosti zárodkového kapitálu (SCC), ktorá bola založená v roku 1994 Národnou agentúrou, je investovanie do základného imania firmy. Spoločnosť riadi fond štartovacieho kapitálu, z ktorého sa vykonávajú investície do výšky 5 mil. Sk pre malých a stredných podnikateľov na Slovensku. Cieľom spoločnosti je finančnými investíciami umožniť vznik a rozvoj nových podnikov a rozvinúť činnosť existujúcich podnikov. Pri investovaní sú preferované najmä projekty z oblasti priemyselnej výroby, výrobných služieb a aktívneho cestovného ruchu.

Počas roka 1999 bolo schválených šesť projektov v celkovej výške 19,5 mil. Sk.

Ostatné aktivity fondu boli zamerané na monitoring pätnástich spoločností nachádzajúcich sa v portfóliu spoločnosti.

Kumulatívne k 31. 12. 1999 bolo prerokovaných 31 investičných návrhov, z ktorých 24 bolo schválených, 6 bolo schválených s podmienkou a 1 bol zamietnutý. Skutočne realizovaných investícií je 23 do 15 spoločností. Do týchto spoločností, nachádzajúcich sa v portfóliu SCC, s.r.o., bola investovaná celková čiastka 60,24 mil. Sk. Čiastka 37,21 mil. Sk bola poskytnutá do základného imania spoločností a 23,03 mil. Sk vo forme úveru. V prípade 3 investícií schválených Investičným výborom zatiaľ nedošlo k samotnej, prípadne úplnej realizácii projektu, majú však finančný prísľub v celkovej výške 21,12 mil. Sk.

Malá pôžičková schéma

Od roku 1993 realizuje Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania Malú pôžičkovú schému ako pilotný projekt s celkovým objemom 1 mil. ECU. Tento úverový program poskytoval malým podnikateľom zamestnávajúcim maximálne 25 pracovníkov úverovú pomoc formou tzv. „mäkkých“ úverov. Program bol realizovaný prostredníctvom Slovenskej sporiteľne, a. s.. Úvery boli poskytované do výšky 800 tis. Sk malým podnikateľom, pričom ostatné podmienky a kritériá sú v zásade zhodné s Podporným úverovým programom.

Prvé úvery sa začali poskytovať v apríli 1994 a do konca augusta 1994 bol vyčerpaný celkový objem a poskytnutých 59 úverov. Od tohto obdobia sa nové úvery poskytujú zo splátok istiny a úrokov. Z celkového počtu 134 poskytnutých úverov bolo k 31.12.1999 splatených už 109. Nakoľko Malá pôžičková schéma ako pilotný program k Podpornému úverovému programu splnila svoj cieľ, Národná agentúra pripravuje v súčasnosti transformáciu finančných prostriedkov do iného programu. Prínos malej pôžičkovej schémy možno hodnotiť pozitívne vzhľadom na 134 podporených podnikateľských plánov, ktorých realizácia pomohla vytvoriť 579 pracovných príležitostí v oblasti malého podnikania.

INFORMAČNÉ ZABEZPEČENIE A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Vytváranie podmienok pre prenikanie slovenských malých a stredných podnikov na nové trhy v zahraničí a podpora ich exportných schopností predstavuje významný prínos pre celé národné hospodárstvo. Preto je podstatná časť činností Odboru informácií a medzinárodných aktivít zameraná práve na túto oblasť. Súčasťou tohto odboru je Euro Info Centrum (EIC), ktoré patrí do siete informačných centier Európskej komisie. Celá sieť má takmer 300 pracovísk v krajinách Európskej únie a asociovaných krajín. Na základe prístupu Slovenska k 3. Viacročnému programu, bratislavské korešpondenčné Euro Info Centrum sa pretransformovalo na riadneho člena tejto siete. Významným úspechom v uplynulom roku bola spolupráca pri príprave projektu s RPIC Prešov na vytvorenie nového EIC. Tento projekt bol úspešný vo verejnej súťaži vyhlásenej Európskou komisiou a v RPIC Prešov vzniklo druhé EIC na Slovensku.

Činnosť EIC spočíva v informačnom zabezpečení malých a stredných podnikov, vo využívaní systémov na sprostredkovanie spolupráce domácich a zahraničných podnikateľských subjektov, v organizácii a podpore účasti slovenských podnikov na odborných podujatiach tak v zahraničí, ako aj doma a v monitoringu podnikateľského prostredia. Pri poskytovaní servisu a poradenstva pre podnikateľov je v EIC najväčší záujem o služby v oblasti vyhľadávania kooperačných partnerov, účasť na podnikateľských burzách a aktuálne informácie o podujatiach zameraných na pomoc podnikateľom.

Informačná sieť

Efektívne vzájomné prepojenie v sieti EIC zabezpečujú komunikačné systémy VANS a BRE.

VANS je elektronický komunikačný systém, ktorý umožňuje získať informácie o podnikateľskom prostredí v EÚ, vyhľadávanie kooperačných partnerov a zabezpečuje elektronickú komunikáciu medzi jednotlivými Euro Info Centrami.

Vyhľadávanie kooperačných partnerov sa uskutočňuje aj prostredníctvom systému BRE (Bureau de Rapprochement des Entreprises), ktorý vlastne predstavuje sieť pracovísk v 56 krajinách. Prostredníctvom tohto systému sa mesačne priemerne monitoruje viac ako 500 ponúk na obchodnú alebo výrobnú formu spolupráce. Z celkového ročného počtu 5967 sa mesačne vyberalo priemerne 100 ponúk relevantných pre Slovensko, ktoré sa prekladali a zverejňovali v periodikách a na WWW stránke Národnej agentúry. Časť ponúk sa distribuuje konkrétnym záujemcom. Do systému bolo v roku 1999 zaslaných 32 ponúk slovenských firiem. V súčasnosti je tento systém vzájomne prepojený s BC-Net systémom (Business Co-operation Network), ktorý predstavuje ďalšiu rozsiahlu sieť pracovísk v rôznych krajinách, čím sa rozširuje rozsah a dosah informácií.

Národná agentúra je napojená tiež do celosvetovej siete TIPS (Technological and Information Promotion System). V minulom roku využilo možnosti siete temer 150 slovenských firiem, ktoré vložili alebo vyžiadali ponuky z celosvetovej databázy obchodných ponúk.

Internetové informačné pracovisko

Pre zrýchlenie a rozšírenie dostupnosti obchodných a kooperačných informácií NARMSP poskytuje malým a stredným podnikom Internetové informačné pracovisko (IIP) s pripojením pevnou linkou na internet. IIP ponúka zaškolenie, ako používať internet, najdôležitejšie adresy vyhľadávacích serverov a na požiadanie spolupracuje pri vyhľadávaní potrebných informácií.

Okrem toho, v spolupráci s Fondom na podporu zahraničného obchodu (FPZO) ponúkame podnikateľom možnosť prezentácie svojich výrobkov, služieb a kooperačných ponúk v informačnom systéme na internete. Tento systém využíva klasifikátor KOMPASS a umožňuje elektronický obchod medzi podnikmi a tiež ich efektívnu prezentáciu v zahraničí.

Domovská stránka NARMSP na internete (www.nadsme.sk) v slovenskej a anglickej mutácii poskytuje detailnú informáciu o aktivitách agentúry. Okrem ponuky služieb je tu k dispozícii v elektronickej podobe celá edičná činnosť počnúc časopisom Podnikanie cez publikácie, ktoré agentúra vydala v knižnej forme až po informačné brožúry pre podnikateľov.

Transfer technológií

V záujme zvyšovania konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov na domácom i zahraničnom trhu bol vytvorený informačný systém pre transfer technológií, ktorý zahŕňa vybrané podniky a inštitúcie s výrazným podielom vývoja a využitia progresívnych inovačných technológií. Databáza obsahuje aj ponuky nových technológií a dopyty na technológie, ktoré môžu doplniť komplexnejšie technologické systémy.

Tento informačný systém obsahuje tiež databázu projektov vývoja nových technológií v Európskej únii.

Databáza zahŕňa charakteristiky výskumných úloh a kontaktné adresy, čo umožňuje slovenským podnikom a organizáciám zúčastniť sa na vývoji alebo získať prístup k už vyvinutým technológiám.

Užitočnou súčasťou informačného systému je aj databáza legislatívnych noriem krajín Európskej únie, ktoré sa vzťahujú k transferu technológií. Informačný systém je k dispozícii na CD ROM-e.

Podpora a zabezpečenie účasti podnikateľov na zahraničných a domácich podujatiach

Z prostriedkov programu PHARE, NARMSP finančne podporuje i účasť slovenských podnikateľov na zahraničných špecializovaných podnikateľských stretnutiach známych pod názvom Europartenariat a Interprise.

V uplynulom roku bola zorganizovaná účasť na dvoch Europartenariatoch. Podujatia Austria'99 vo Viedni sa zúčastnilo 47 podnikov, z ktorých 20 malo aj vlastný stánok a v II. polroku bola zorganizovaná účasť 12 slovenských podnikov na akcii Europartenariat Brandenburg'99 v Postupime.

Ďalšia slovenská účasť na zahraničných podujatiach bola organizovaná na Interprise Euro-Care-Tech vo Viedni, ktorý bol zameraný na lekárske prístroje a pomôcky pre telesne postihnutých.

Okrem toho, NARMSP a EIC podali projekt na usporiadanie prvého oficiálneho Interprisu na Slovensku, na základe verejnej súťaže vypísanej Európskou komisiou. Tento projekt bol schválený a Interprise Gastra – Alimenta 2000 sa konal 6. a 7. apríla 2000 v Nitre so zameraním na potravinársky priemysel.

Na domáce podujatia bol poskytnutý príspevok podnikateľom, ktorý spĺňa kritériá pre podporu z programu PHARE, na výstavách Vercajch – náradie, Woodtech, Korózia '99 v Trenčíne a Elmat, Gasmat, Ozamo'99 v Košiciach. Celkove splnilo podmienky pre poskytnutie príspevku 23 podnikateľov.

Spolupráca s Nemeckom

V rámci projektu Transform, garantovaného ministerstvami hospodárstva Slovenska a Nemecka bola ukončená hlavná fáza „Rozšírenia poradenskej ponuky pre malých a stredných podnikateľov Slovenska“. K doterajším trom regionálnym centrá v Poprade, Považskej Bystrici a Spišskej Novej Vsi boli do spolupráce pribraté ďalšie dve regionálne centrá v Banskej Bystrici a Nitre. Šesť interných poradcov centier absolvovalo marcový, v poradí tretí seminár v aplikácii nemeckého analytického systému UNIS na podmienky slovenských MSP s konkrétnymi úlohami pre prácu s ním na svojich centrách.

V roku 1999 bola rozpracovaná spolupráca s firmou Manfred Zemitzsch Industrieberatung, Kropp, SRN, a to v smere pomoci trom slovenským MSP v nadviazaní dodávateľskej spolupráce s nemeckými podnikateľskými subjektami. Spolupráca sa začala pred začiatkom Hannover Messe'99, pokračovala rokovaniami MSP počas veľtrhu a pokračuje aj po jeho ukončení. Poradenská podpora firmy bola hradená z prostriedkov Deutsche ProTrade GTZ, Eschborn, SRN. Táto ustanovizeň zároveň prisľúbila pomôcť MSP Slovenska dotáciou max. 20 tis. DEM, určenou pre podporu ich účasti na danom veľtrhu.

Spolupráca s Francúzskom

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) spolupracovala s francúzskou inštitúciou GRETA Laon-Hirson-Chauny na vzdelávacom programe v oblasti manažmentu a marketingu. Program, určený pre frankofónnych manažérov zo slovenských podnikov, bol finančne podporovaný francúzskou vládou. Desiat slovenských podnikateľov sa oboznámili s francúzskym štýlom manažmentu počas teoretickej prípravy v Bratislave a s reálnym podnikateľským prostredím počas šesťtyždňovej stáže vo francúzskych podnikoch.

Z hodnotenia programu vyplynulo, že účastníci získali nielen cenné poznatky a skúsenosti, ale aj dôležité kontakty s francúzskymi podnikateľmi.

SUBKONTRAKTAČNÁ BURZA SLOVENSKA

Subkontraktačná burza Slovenska (SBS) pokračovala v roku 1999 v úspešnom programe rozvoja subkontraktácie. Zúčastnila sa na domácich i zahraničných podujatiach, na ktorých umožnila účasť slovenským MSP.

Hannover-Messe

Na základe dlhoročnej tradície účasti SBS na subkontraktačnom veľtrhu Hannover-Messe, okrem vystavujúcich troch slovenských podnikov zabezpečili pracovníci SBS aj prezentáciu firemných profilov a výrobných možností členských firiem SBS.

SASE'99

V záujme rozvoja automobilového priemyslu usporiadala SBS v októbri už štvrtú medzinárodnú konferenciu Slovenská automobilová subkontraktačná burza – SASE.

Na konferencii sa zúčastnilo dvadsaťdva výrobných slovenských podnikov aktívnych

v automobilovom priemysle. V bilaterálnych rokovaniach slovenské podniky predstavili svoje výrobné možnosti nákupcom zahraničných automobiliek z krajín EU – VOLVO, SCANIA, FIAT, RAUFOS, HELVOET, MAGNETI MARELLI, PLASTIC OMNIUM, ARO, CASE STEYR. Počas konferencie zahraničné firmy navštívili vybraných slovenských subdodávateľov.

Sprostredkovanie návštev

V rámci informačného a sprostredkovateľského servisu zabezpečila SBS na základe požiadaviek zo zahraničia kontakt a cenovú ponuku pre 146 zahraničných firiem. Na základe týchto kontaktov navštívilo slovenské podniky 29 zahraničných firiem.

MIDEST

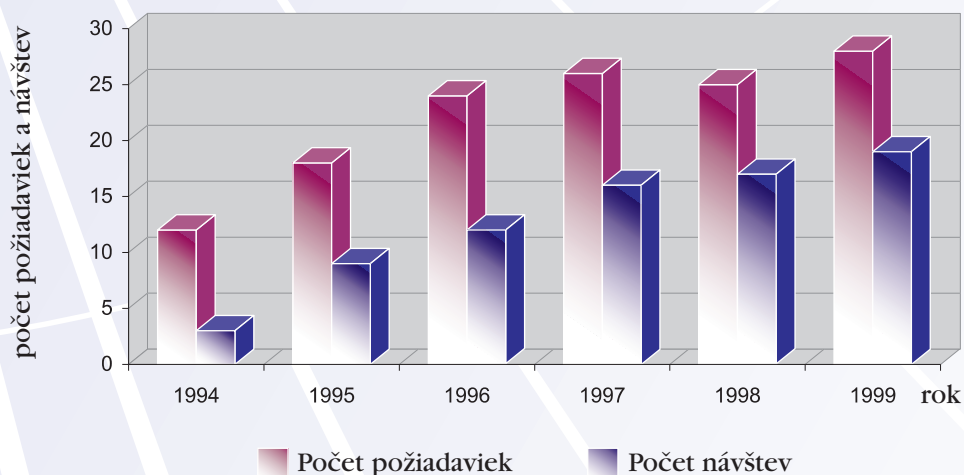
Pravidelnou účasťou na medzinárodnom subkontraktačnom veľtrhu v Paríži prezentovala NARMSP-SBS aktivity piatich slovenských MSP v spoločnom stánku.

Počas veľtrhu bola nadviazaná spolupráca s obchodnými komorami a združeniami z krajín EU.

Frankofónne stredisko obchodu – FSO

FSO úspešne pokračovalo v rozvoji výrobných kooperácií medzi slovenskými MSP a podnikmi z frankofónnych oblastí. Pre svojich členov organizovalo pravidelné obchodné klubové stretnutia (celkom 11) a zabezpečilo obchodné misie pre francúzske podniky a profesné združenia.

Nárast požiadaviek zahraničných firiem na výrobné kooperácie v rokoch 1994 – 1999

ČERPANIE PROSTRIEDKOV NA PODPORU MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA, FINANČNÁ A MAJETKOVÁ SITUÁCIA NARMSP K 31. 12. 1999

Prevádzkové náklady NARMSP v roku 1999 a fondy na financovanie jej programov boli kryté z troch zdrojov: štátneho rozpočtu, PHARE programu a ostatných zdrojov.

Zdroj	tis. Sk	% z celku
ŠR	4 000	22,06
PHARE	3 946	21,77
Ostatné	10 182	56,17
SPOLU	18 128	100,00

Súvaha NARMSP v tis. SK

Aktíva celkom	1 538 904
1. Stále aktíva	41 203
z toho • nehmotný investičný majetok, vrátane oprávok	566
• hmotný investičný majetok, vrátane oprávok	1 484
• finančné investície	39 153
2. Obežné aktíva	1 497 701
z toho • finančný majetok	1 497 322
• prechodné účty aktívne	379
Pasíva celkom	1 538 904
1. Vlastné zdroje	1 513 960
2. Cudzie krátkodobé zdroje	24 944

Použitie prostriedkov štátneho rozpočtu na programy podpory malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 1999

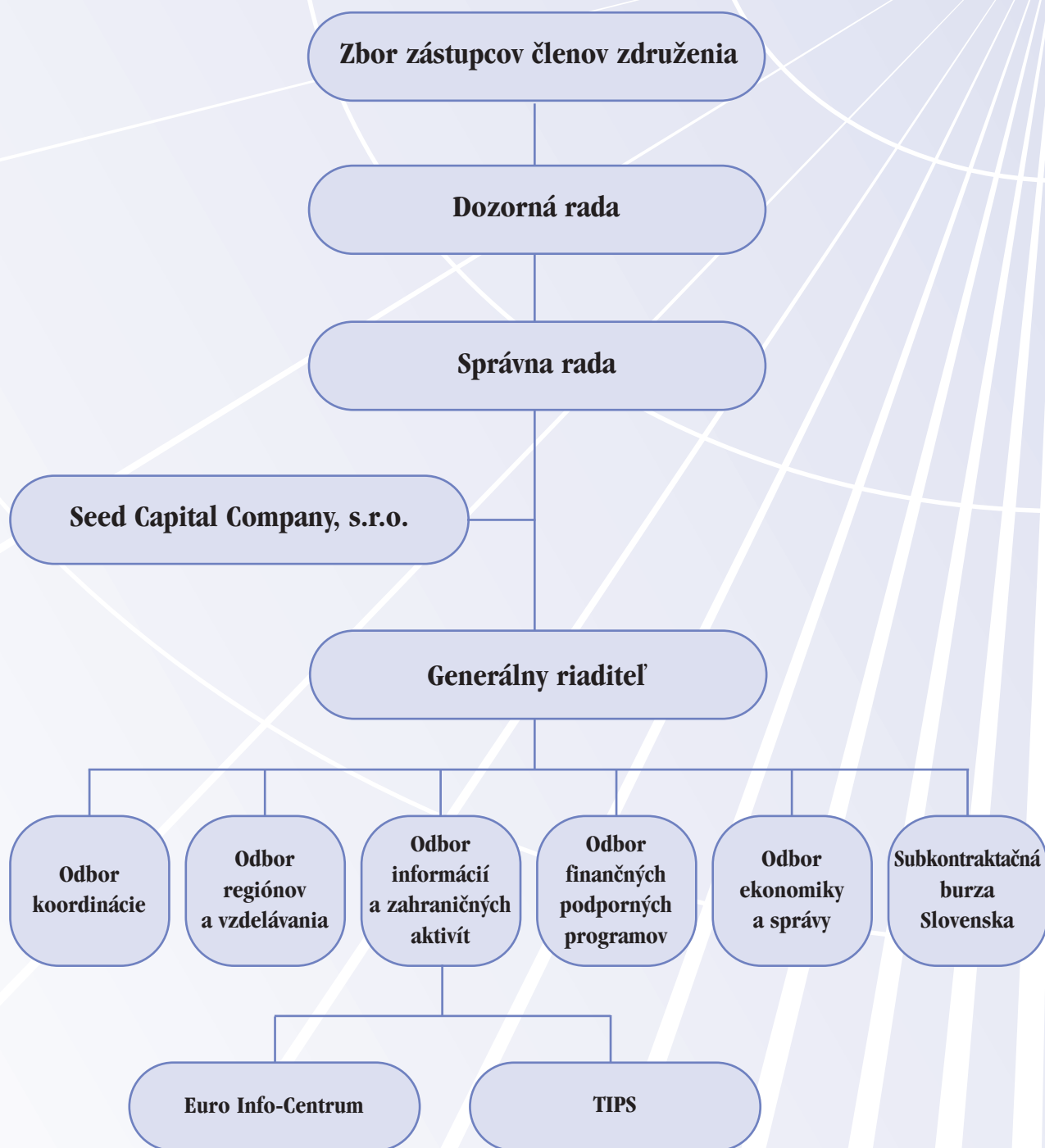
A	Programy podpory	119 595 269
	z toho	
	• Inštitucionálne zabezpečenie podpory MSP	4 546 869
	• Implementácia systémov riadenia kvality	181 239
	• Monitoring	472 581
	• Vzdelávanie pre vybrané skupiny	16 573
	• Vzdelávanie a školenie pre MSP	25 878
	• Subkontraktácia, II. etapa	1 500 000
	• Transfer technológií, II. etapa	375 460
	• Mikropôžičky	0
	• Podporný úverový program 98	112 476 670
B	Národná agentúra	4 000 000
C	Spolu	123 595 270

Použitie prostriedkov fondu PHARE Európskej únie na podporu rozvoja malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 1999

		Suma v EUR	Suma v Sk
A	Politika a rozvoj malého a stredného podnikania	77 178	3 276 824
	z toho		
	• Inštitucionálna podpora	22 257	944 988
	• Účasť MSP na domácich a zahraničných výstavách	18 699	793 922
	• Iné	36 222	1 537 914
B	Vzdelávanie, poradenstvo a informatika	452 729	19 221 968
	z toho		
	• Podpora poradenských služieb	298 251	12 663 141
	• Podpora vzdelávania a školení	55 344	2 349 795
	• Sprostredkovanie kontaktov a informácií (Euro Info-Centrum, Subkontrakčná burza, Podnikateľský informačný systém)	62 338	2 646 747
	• Iné – spin-off	36 796	1 562 285
C	Národná agentúra	106 045	4 502 459
D	Finančné podporné programy	3 978 032	168 899 282
	z toho		
	• Podporný úverový program	2 678 926	113 741 840
	• Spoločnosť zárodkového kapitálu	500 000	21 229 000
	• Mikropôžičky	799 106	33 928 442
E	Spolu	4 613 984	195 900 533

Prepočet k 31. 12. 1999 1 EUR = 42,458 Sk

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA NARMSP

ŠTATUTÁRNE ORGÁNY NARMSP

Dozorná rada NARMSP

Ing. Karol Pavlů – *predseda, Združenie podnikateľov Slovenska*

Ing. Pavol Prokopovič – *podpredseda, Národná rada SR*

Ing. Vladimír Sirotko, CSc. – *podpredseda, Slovenský živnostenský zväz*

Ing. Elena Bašková – *Ministerstvo hospodárstva SR*

Dušan Hruštinec – *Slovenská živnostenská komora*

Ing. Igor Kucej – *Úrad vlády SR*

Ing. Anton Lisý – *Slovenská obchodná a priemyselná komora*

Ing. Ľudovít Macháček – *Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR*

Ing. Daniel Piatnica – *Slovenský zväz výrobných družstiev*

Ing. Vladimil Podstránsky – *Ministerstvo financií*

JUDr. Ján Sabol – *Ministerstvo hospodárstva SR*

Správna rada NARMSP

PhDr. Ján Oravec, CSc. – *predseda, Ministerstvo hospodárstva SR*

Ing. Vladimír Mračna – *podpredseda, Ministerstvo hospodárstva SR*

Ing. Ladislav Ondriš – *Združenie podnikateľov Slovenska*

Ing. Marián Taška – *Slovenský živnostenský zväz*

Ing. Ján Vančík – *Ministerstvo financií SR*

MANAŽMENT NARMSP

Ing. Juraj Majtán – *generálny riaditeľ*

Ing. Karol Stráňai – *riaditeľ Odboru koordinácie*

Ing. Katarína Kellenbergerová – *riaditeľka Odboru regiónov a vzdelávania*

RNDr. Juraj Poledna, DrSc. – *riaditeľ Odboru informácií a zahraničných aktivít*

Mgr. Darina Kalužníková – *riaditeľka Odboru finančných podporných programov*

Ing. Zuzana Cigánková – *riaditeľka Odboru ekonomiky a správy*

Ing. Igor Kováčik – *manažér SBS*

